

GLAGOLSKI VID

SVRŠENI I NESVRŠENI VID

- Gotovo svi glagoli u hrvatskom jeziku imaju svršeni i nesvršeni vid
  1. raditi – uraditi
  2. dolaziti – doći
  3. kupovati – kupiti
  4. gledati – vidjeti
- Iznimka: doručkovati, ručati, večerati (dvovidni glagoli)

Razlika (nesvršeni vs. svršeni)

- Nesvršeni glagoli (*imperfective verbs*) izražavaju radnju koja traje ili se ponavlja.
  - *Gledam film.* (radnja traje)
  - *Kupujem kruh svaki dan.* (radnja se ponavlja)
- Svršeni glagoli (*perfective verbs*) izražavaju radnju koja je svršena ili će se svršiti u budućnosti.
  - *Pogledao sam film.* (radnja je svršena)
  - *Utakmica je počela u 18h i završila u 20h.* (radnja je svršena tj. bit će svršena u budućnosti)

Glagolski vid i vrijeme

- Osnovna je razlika u percepciji radnje: ako radnja traje, uporabit ćemo nesvršeni vid. Ako je završena ili će se završiti u budućnosti, uporabit ćemo svršeni vid glagola.
- Nesvršeni glagoli izražavaju sva tri vremena (prošlo, sadašnje i buduće):
  - *Gledao sam filmove cijeli tjedan.* (prošlost)
  - *Gledam filmove cijeli tjedan.* (sadašnjost)
  - *Gledat ću filmove cijeli tjedan.* (budućnost)
- Svršeni glagoli izražavaju prošlost i budućnost ali ne i (pravu) sadašnjost.
  - *Pogledao sam film.* (prošlost)
  - *Pogledat ću film.* (budućnost)
  - **Pogledam film.* (sadašnjost)

Glagolski vid i vrijeme (2)

- Svršeni glagoli ne mogu odgovoriti na pitanje: *Što radiš sada?* jer ne mogu izraziti sadašnjost.
  - **Sada pogledam film.*
- No, ako se radnja ne odnosi na sadašnjost moguće je uporabiti svršeni oblik u prezentu:
  - *Kad pogledam film, otići ću na trening.*

Glagolski vid (razno)

- S glagolima *moći* i *morati* obično se može uporabiti svršeni glagol u infinitivu (može se uporabiti i nesvršeni glagol ako to zahtijeva radnja):
  - *Moram pogledati taj film.* (morati + svršeni vid)
  - *Ne mogu kupiti taj film.* (moći + svršeni vid)
  - *Moraš bolje gledati.* (morati + nesvršeni vid)
  - *Ne mogu gledati u sunce.* (moći + nesvrš. vid)
- U imperativu nije moguće uporabiti konstrukciju *ne + svršeni vid*:
  - **Ne dođi.* **Ne pogledaj taj film.* **Ne uradi to.*
- Ali je s oblikom *nemoj* + infinitiv uvijek moguće izraziti imperativ:
  - *Nemoj doći.* *Nemoj pogledati taj film.* *Nemoj to uraditi.*

Tvorba vida

● NESVRŠENI

a) -ovati, -avati, -ivati

- kupovati
- prodavati
- pokazivati
- prepisivati

b) -a

- sjećati se
- bacati
- vraćati se

● SVRŠENI

a) -Ø

- kupiti
- prodati
- pokazati
- prepisati

b. -i

- sjetiti se
- baciti
- vratiti se

Tvorba vida (2)

• NESVRŠENI

c. -Ø

- vikati
- pucati
- mahati

d. -Ø

- čekati
- trčati
- raditi
- gristi
- gasiti

• SVRŠENI

c. -nu-

- viknuti
- puknuti
- mahnuti

d. - prefiks (**do-**)

- dočekati
- dotrčati

- prefiks (**u-**)

- uraditi
- ugristi
- ugasiti

Tvorba vida (3)

• NESVRŠENI

-Ø

- slušati
- jesti
- piti

- čitati
- buditi se

- graditi
- kuhati

• SVRŠENI

- prefiks (**po-**)

- poslušati
- pojesti
- popiti

- prefiks (**pro-**)

- pročitati
- probuditi se

- prefiks (**s-, sa-**)

- sagraditi
- skuhati

Tvorba vida (4)

• NESVRŠENI

e. infinitiv (-ti) (gl.
kretanja)

- odlaziti
- dolaziti
- ulaziti
- izlaziti
- prolaziti

• SVRŠENI

e. infinitiv (-ći) (gl.
kretanja)

- otići
- doći
- ući
- izići
- proći